

Virksomhedsbrugeren

Mange virksomheder benytter idag fri software i deres daglige drift. Disse virksomheder benytter uden tvivl softwaren erhvervsmaessigt og risikerer derfor at blive sagsøgt. Da det ikke er billigt at forsikre sig mod sådanne sagsanlaeg, vil de færreste være forsikret mod dette.

Problemet er ikke begrænset til fri software, men det er den almindelige holdning, at man tror, at man kan gøre programleverandøren ansvarlig, hvis man har betalt for en licens til software. Med andre ord: Vi risikerer at virkneheder fravælger fri software på grund af risikoen for søgsmål.

Vi har hidtil antaget, at søgsmålet bliver droppet, hvis sagsøgte stopper med at udvikle/distribuere/benytte softwaren, men hvis man bliver sagsøgt for tabt fortjeneste, så vil der være et ersatningskrav, som også skal betales. Denne risiko alene kan få udviklere til at vælge ikke at udvikle fri software.

Udviklingen

Hvis udviklerne og distributørene trækker software tilbage, så bliver der færre programmer til brug for brugerne af fri software. Vi opnår derved at give forbrugerne færre valgmuligheder.

Hvis et patent bliver håndhævet alle steder, så vil der i fremtiden være opgaver, som aldrig vil kunne løses med fri software - simpelthen fordi det er forbudt at lave softwaren. Derved bliver fri software en andenrangslosning.

Mere information

Se <http://www.sslug.dk/patent> eller kontakt os: <patent@sslug.dk>

Fri software og

Softwarepatenter

- Softwarepatenter dræber fri software.

Fri software har nogle andre problemer end ufri software har. I folderen beskrives de specielle problemer, der *gør*, at udviklingen af fri software bliver hämmet af softwarepatenter.

Erhvervsmæssig udnyttelse

Patenter på software betyder, at man skal betale royalties for at benytte patentet, hvis man benytter det erhvervsmaessigt. Det er ikke præcist defineret, hvornår noget er erhvervsmaessigt. Således vises det f.eks. ikke hvorvidt det er erhvervsmaessig udnyttelse at give et produkt væk, hvis dette undergraver markedet for et andet.

Privatperson

Fri softwareudvikleren kan være en privatperson. Han udvikler sin software og gør den frit tilgængelig for alle. Hvis hans produkt undergraver markedet for et andet produkt, så risikerer han at blive sagsogt. Der er flere eksempler på, at en udvikler har fået henvendelse fra en patentholder og blevet truet med sagsanlæg, hvis han ikke straks trak sit produkt tilbage. Da udvikleren er en privatperson, tør han ikke sætte sin private økonomi på spil - heller ikke hvis patentet tydeligvis er ugyldigt: Omkostningerne til blot at føre sagen risikerer at blive store beløb. Hvis han fører sagen og vinder, har han brugt tid og krafter på blot at få lov at offentliggøre sit program. Hvis han taber, idømmes han sagsomkostninger og evt. erstatning. Han trækker derfor sit produkt tilbage eller fjerner den funktionalitet, der er patenteret, hvis der blot er tale om et mindre modul i selve produktet. Fri software bliver derved et program fattigere.

Ansat i anden virksomhed

Hvis udvikleren er ansat i en ikke-IT-virksomhed, risikerer denne virksomhed at få søgsmalet. Da produktet ikke er virksomhedens leverbød er det yderst tvivlsomt om de vil tage sagen. Det har vi da heller ingen eksempler på. Mere naturligt vil det være, at de trækker produktet tilbage.

På udviklingsiden er det derfor rimeligt at antage, at fri software vil miste et produkt, hvis der blot er trusler om sagsanlæg. Dette gælder hvidvanden patentet ser ud til at kunne holde i en retssag eller ej.

Distributøren

Distributøren er i samme situation som virksomheden, der lever af produktet, blot med den forskel at distributøren sjældent vil gå ind og fjerne enkelte moduler i et program. Han vil i stedet vælge den nemme løsning og helt lade være med at distribuere programmet.

Privatbrugeren

Da man må benytte patenter til privatbrug uden at skulle betale licens, så vil privatforbrugerne sandsynligvis ikke risikere at blive sagsogt.

Ansat i IT-virksomhed, der lever af produktet

Hvis udvikleren er ansat i en IT-virksomhed, der lever af at udvikle produktet som fri software, risikerer IT-virksomheden at få søgsmalet. Hvorvidt IT-virksomheden vælger at tage sagen eller gøre som den private udvikler vides ikke. Men vi har endnu ikke eksempler på, at nogen fri software-virksomheder har valgt at tage sagen.

Men hvis producenterne af fri software har trukket softwaren tilbage, så fratas privatbrugeren muligheden for at benytte softwaren, som krænker patentet - til trods for at privatbrugeren sandsynligvis netop har ret til at bruge softwaren.

Derved er brugeren af fri software blevet fattigere.